

یکتاپرستی "زمینه مفاهمه و گفتگوی ادیان مختلف است"

نظریه پرداز پیشگام مکتب انتقادی و رئیس بخش سیاست جهانی دانشگاه ترنت کانادا معتقد است "ادیان صاحب کتاب" ادیانی یکتاپرست هستند...

نظریه پرداز پیشگام مکتب انتقادی و رئیس بخش سیاست جهانی دانشگاه ترنت کانادا معتقد است "ادیان صاحب کتاب" ادیانی یکتاپرست هستند و در اینکه خدای واحدی وجود دارد اشتراک نظر دارند، این می تواند زمینه و بستر مفاهمه و گفتگو را فراهم کند. پروفیسور مارک نویفلد در مورد اینکه آیا دین می تواند به مثابه مؤلفه ای در دیپلماسی مورد توجه باشد به خبرنگار مهر گفت: به طور حتم تلاشهای زیادی برای استفاده از دین در گفتگو و دیپلماسی صورت گرفته است. متفکران اروپایی قرون وسطی درک کرده بودند که امکان کاربست مسیحیت به عنوان مبنایی برای شکل دهی به روابط میان حاکمان وقت وجود دارد. وی در ادامه افزود: سنت جنگ عادلانه نمونه ای از فعالیتی ضعیف و البته ناقص در این زمینه است. واتیکان خواسته از دین به عنوان تعدیل کننده و واسطه در روابط میان کشورها بهره برد.

مؤلف "بازسازی نظریه روابط بین الملل" یادآور شد: البته این تلاش بسته و محدود بوده و تنها کشورهایی با اعتقادات کاتولیک را دربر می گرفته است. در واقع قابلیت کاربست دین به مثابه مؤلفه دیپلماسی، در این فعالیت محدود به کشورها و ملت هایی است که دین یکسان و سنت دینی یکسانی دارند.

وی تصریح کرد: اما حقیقت امر این است که درون هر دین با شاخه های گوناگونی مواجه هستیم. به عنوان مثال در مسیحیت هویت پروتستان را نیز شاهد هستیم، اما شک نیست درون هر دین با وجود گروه های مختلف اعتقادی نیز می توان به جای تقابل از منطق تعامل سود جست.

این نظریه پرداز مکتب انتقادی در ادامه تأکید کرد: ادیانی چون مسیحیت، یهودیت و اسلام ادیان صاحب کتاب هستند و این وجه اشتراک می تواند در این ادیان مد نظر قرار گیرد.

یکتاپرستی عاملی برای مفاهمه و گفتگو است

وی افزود: پیروان این ادیان یکتاپرست هستند و مشخصه هویتی این ادیان یکتاپرستی و "اهل کتاب" بودن است. ادیان یکتاپرست در اینکه خدای واحدی وجود دارد اشتراک نظر دارند و همین مهم می تواند مبنای مفاهمه و گفتگو را فراهم کند. نویفلد یادآور شد: اگر معیار اعتقاد به وجود خدا را بدون توجه به یکتایی آن لحاظ کنیم، ادیان بیشتری را می توان در یک مجموعه قرار داد.

استاد روابط بین الملل دانشگاه ترنت کانادا افزود: بر این اساس می توان اذعان داشت دین نیز می تواند در دیپلماسی مورد توجه قرار گیرد.

حقوق بین الملل می تواند مبنای گفتگو باشد

نویفلد در پایان با اشاره به وجود مبنای مشترک میان انسانها تصریح کرد: به عنوان مثال اصول مشترک انسانی و اصول حقوق بین الملل می تواند مبنای گفتگو قرار گیرد و زمینه مشترک برای دیپلماسی را فراهم آورد. البته باید توجه داشت این رهیافتهای محدودیتهای خاص خود را دارند ولی در دنیای متکثر کنونی این یک راه و استراتژی پذیرفته شده است.

مارک نویفلد استاد کامل دانشگاه ترنت کانادا و از نظریه پردازان برجسته مکتب انتقادی روابط بین الملل به شمار می رود. او متخصص اقتصاد سیاسی، نظریه های روابط بین الملل و نظریه انتقادی است. کتاب "نویفلد" با عنوان "بازسازی نظریه روابط بین الملل" یکی از تأثیرگذارترین کتابها در این حوزه مطالعاتی به شمار می رود که تأثیر زیادی در حوزه نظریه پردازی روابط بین الملل به جای گذاشته است.

نظریه انتقادی در روابط بین الملل، گفتمان عمومی و سیاست خارجی کانادا، تعریف بازتابی نظری، هژمونی و تحلیل سیاست خارجی، جهانی شدن و بازتعریف حکومت های دموکراتیک و نظریه پردازی درباره جهانی شدن از جمله آثار نویفلد به شمار می روند.